

ROAF POSTEN

Informasjon fra Romerike Avfallsforedling IKS // 2023

**BRUKTE BATTERIER
FORÅRSAKER BRANN!**

**Er det så farlig å kaste
batterier i restavfallet?**

+
Alt du trenger
å vite om juleavfall

~~~~~  
**+**  
Endrede dager for  
henting av avfall i julen

~~~~~  
+
Åpningstider
i julen

Sorteringsguide

Lurer du på hvor noe skal
kastes? Sjekk vår guide!

Matsvinn

Tips og triks som hjelper deg
med å ta vare på maten!

ROAFiD

Over 50 000 har allerede
lastet ned appen.

INTERVJU: Morten Thoresen, brigadeleder ved Nedre Romerike brann- og redningsvesen //
Tekie, maskinfører og prosessoperatør ved ROAFs ettersorteringsanlegg //

Egen beholder til matavfall // ROAF Miljøskole

Visste du at ...?

... det har vært

6

branner og branttillop i
ROAFs ettersorteringsanlegg
så langt i år.

... brukte batterier som ikke oppbevares og leveres
riktig **kan forårsake brann**. Det kan skje hvis
batteripolene kommer i kontakt med hverandre,
eller f.eks. med en bit aluminiumsfolie.

... Norge var blant de **dårligste**
landene til å samle inn og
returnere gamle batterier,
i en statistikk fra EU i 2018.

... i snitt kaster hver
innbygger i ROAF-
kommunene **0,1 kg** batterier
feilaktig i restavfallet i året,
noe som tilsvarer totalt

20 tonn

... vi bruker

2000 tonn

småbatterier i Norge hvert år.

Les mer om
batterier på
side 6-9

NB!

Ved innføring av egen matavfallsbeholder: Dersom du skal utvide avfallsskuret ditt, eller du har planer om å bygge et, ta høyde for at det kan komme enda en beholder på sikt, så du har plass til totalt fire. Det kommer stadig nye krav og føringer fra myndighetene, så det er lurt å være litt i forkant.

ROAFPOSTEN 2023

ANSVARLIG UTGIVER
Romerike Avfallsforedling IKS

REDAKTØR
Line Lønseth Malmö

TEKST
ROAF og Createurene

DESIGN
Createurene

FORSIDEILLUSTRASJON
Createurene

TRYKK
07 Media AS

KONTAKT
Tlf: 40 00 29 79
kundesenter@roaf.no
www.roaf.no

Legg oss til på sosiale medier og få med deg nyheter, tips og råd fra ROAF.
facebook.com/roaf.no – instagram.com/dittroaf
Har du tatt et bilde du vil vi skal se? Tagg bildet med #dittroaf

KLIMAKOMPENSERT
PAPIR

Hva er poenget med sortering?

Hvorfor er det egentlig så viktig å være nøye med kilde-sorteringen av eget avfall? Hvorfor er dette noe vi til stadighet minner om, og understreker betydningen av? Har det egentlig noe å si i den store sammenhengen? Og hva betyr det egentlig når vi snakker om verdien i avfall?

ROAF skal være et foregangsforetak når det gjelder en sirkulærøkonomisk tankegang. For å oppnå dette må både innbyggerne, kommunale virksomheter og det private næringslivet, bidra. Ressursene i våre eierkommuners avfall skal være en del av den sirkulære økonomien, hvor færrest mulig ressurser forsvinner ut av kretsløpet, og flest mulig ressurser blir ivaretatt gjennom økt ombruk og materialgjenvinning av avfall. Og vi har fortsatt en lang vei å gå for å nå kravet fra EU, om en ombruks- og materialgjenvinningsgrad på 65 % innen 2035. For å klare dette, trenger vi nettopp din hjelp!

Ressurser på avveie

Halvparten av innholdet i en gjennomsnittlig restavfallspose på Nedre Romerike består av avfallstyper som skulle vært sortert ut. Det syndes definitivt mest når det gjelder matavfall, hvor 50 % kastes i restavfallsposen, istedenfor i den grønne. Dette er også hovedårsaken til at tre av våre eierkommuner nå har fått en egen beholder til matavfall. Resterende kommuner vil også få en egen beholder på sikt, for all erfaring og alle tester tilsier at det vil gi gode resultater.

Men i restavfallet finner vi også glass- og metallemballasje, papir, hageavfall, tekstiler, farlig avfall, elektrisk avfall og grovavfall. Avfallstyper som skulle vært levert til en gjenvinningsstasjon, til et returpunkt eller tilbake til forhandler!

Det aller skumleste er nok likevel den enorme mengden feilkastede batterier som kommer inn til ettersorteringsanlegget vårt via innbyggernes restavfall. Det gjør meg redd. Redd for de fatale konsekvensene det kan få, for anlegget, og spesielt for mine høyt verdsatte kollegaer.

Feilkastede batterier forårsaker brann!

Jeg har derfor en innstendig bønn til alle – teip polene på brukte batterier under oppbevaring, og kast aldri batterier, av noe slag, i restavfallsposen!

Selv det minste batteri kan skape en storbrann, både i ditt eget hjem, i avfallsbeholderen ute, i renovasjonsbilen og i ettersorteringsanlegget vårt.

Avfall er fremtidens råvare

Batterier for eksempel, inneholder verdifulle metaller og grunnstoffer som har unike egenskaper og er viktig å gjenvinne. Ved å gjenvinne materialene reduserer vi belastningen på miljøet og behovet for å ta ut naturressurser og ikke-fornybare ressurser. Vi sikrer også at miljøskadelige stoffer håndteres forsvarlig og går inn i lukkede kretsløp. Dette fordrer imidlertid at batteriene leveres på rett sted, og aldri kastes i restavfallet.

Så ja, det er virkelig så viktig å være nøye med kildesorteringen av eget avfall. Sortert avfall har en verdi – fordi det kan bli til noe nytt. Og når vi bruker noe om igjen, slipper vi å gjøre nye uttak fra kloden vår.

Tusen takk for at du kildesorterer, det er viktigere enn du kanskje tror.

Med vennlig hilsen

Syntyne Bjørke
Adm. dir.

Egen beholder til matavfall

Innbyggerne i Enebakk, Lørenskog og Rælingen har nå mottatt en egen beholder til matavfall, og 14 dagers hentefrekvens av både mat- og restavfall er innført. Nå vil vi høste erfaringer og gjennomføre analyser, før vi på sikt ruller ut i resterende kommuner.

Vinn opptil 10.000 kr! delta i Pose-lotteriet!

RESULTATER ETTER INNFØRING

Det gjøres fortløpende avfallskontroller og kartlegging av avfallet i de tre kommunene som har fått egen matavfallsbeholder. Det vil også foretas en omfattende avfallsanalyse i 2024, og vi vil komme tilbake til utdypende resultater av innføringen, så snart vi har nok data. Vi tar også med oss innspill og synspunkter fra våre innbyggere inn i evalueringen av ordningen. Dere er vår viktigste samarbeidspartner, og deres innsats er helt avgjørende for å nå kravene fra myndighetene når det gjelder ombruk og materialgjenvinning.

BORETTSLAG OG SAMEIER

Alle fellesløsninger i Enebakk og Rælingen har fått en egen matavfallsbeholder. Alle borettslag og sameier i Lørenskog vil motta tilsvarende løsning etterhvert, senest våren 2024. Er det spørsmål til plasseringen av den nye beholderen, kan styret henvende seg til kundesenter@roaf.no.

DÅRLIG Plass I RESTAVFALLS-BEHOLDEREN?

Vi har full forståelse for at noen får problemer med plassen i restavfallsbeholderen når avfallet hentes hver 14. dag. Vi har spesielt stor forståelse for de som alltid er nøye med kildesorteringen og har benyttet seg av grønne poser til matavfall siden oppstarten i 2014, og som kanskje

opplever den nye ordningen som urettferdig. At de blir straffet fordi noen ikke bidrar på miljødugnaden.

Poenget med innføringen er på ingen måte å straffe noen, eller å gjøre ting vanskelig for folk. Det eneste vi ønsker å oppnå er å få flere til å kildesortere matavfallet sitt, og flere til å sørge for at avfallstyper som ikke hører hjemme i restavfallsposen, leveres på rett sted. Forrige avfallsanalyse viste at hele 51,7 % av restavfallet består av avfallstyper som skulle vært kastet andre steder, så mange har mye å gå på.

For å frigjøre plass i restavfallsbeholderen er det to ting man må passe på:

- Sorter ut alle avfallstyper som ikke hører hjemme i restavfallsposen, som matavfall, glass og metall, tekstiler, farlig avfall, hageavfall, papir, grovavfall og elektrisk avfall.
- Når man er nøye med sorteringen vil man oppleve at restavfallsposen i stor grad består av plastemballasje. Hvis man i tillegg til sorteringsjobben er flinke til å komprimere plasten godt, vil det også hjelpe på plassen i beholderen.

Alle innbyggere plikter å følge gjeldende kildesorteringsordning der de bor, og feilsortering kan medføre at beholderen ikke blir tømt.

HVORFOR EGEN BEHOLDER TIL MATAVFALL?

Til tross for regelmessige informasjonskampanjer og god tilgang på grønne poser, kastes fortsatt halvparten av matavfallet feilaktig i restavfallet. Vi er derfor nødt til å iverksette alternative tiltak for å beholde ressursene som finnes i avfallet i kretsløpet så lenge som mulig. Også tiltak som kan oppleves som et dårligere tjenestetilbud for enkelte. Noen ganger er det dessverre ikke det som er enklest eller billigst for folk som er best for miljøet – og ROAF, som avfallsselskap og miljøbedrift, vil alltid sette hensynet til klima og miljø først.

Vi har tro på at med gode sorteringsrutiner og miljøsmarte valg, vil de aller fleste oppleve at den nye ordningen vil fungere godt. Nye systemer krever endringsvillighet, og vil mest sannsynlig gå seg til over tid.

Takk for at du kildesorterer!

PSST...

Hvis du må utvide avfallsskuret ditt, eller har planer om å bygge et, husk å ta høyde for at det kan komme enda en beholder på sikt til glass- og metallemballasje. Du bør altså ha plass til totalt fire beholdere. Mer informasjon om ordningen, ofte stilte spørsmål og nyttige tips og triks finner du på roaf.no.

Kvitt deg med matsvinnet

På Nedre Romerike kaster vi hver 8. bærepose med mat vi handler i matbutikken rett i søpla. Det tilsvarer ca. 43 kg per innbygger hvert år. Å redusere matsvinn er smart for både miljøet og lommeboka.

Storinnkjøp – billig og bærekraftig!

Det lønner seg å planlegge middagene for en uke av gangen. Da kan man handle én gang. Ikke bare sparer du tid, men du sparer penger. For eksempel slipper du de små impulskjøpene. Planlegg gjerne for én restemiddag i løpet av ukedagene – kanskje vil du se at du kaster mindre mat. PS: Husker du å sjekke fryseren og kjøleskapet før du handler?

Mange penger i året

Det blir kastet gjennomsnittlig 43 kilo spiselig mat per person hvert år. Det er ikke bare skadelig for miljøet, det er også dyrt for lommeboken. Men hvor mange penger kan du egentlig spare på å kaste mindre mat hvert år?

- En familie kan spare 10 681 kroner
- Par kan spare 7 520 kroner
- Enslige kan spare 5 928 kroner

Spar penger i fryseren!

Fryse ned noen hundrelapper? Nesten. Med et system av godt merkede bokser eller poser i fryseren, vil du alltid kunne ta vare på og gjenbruke overskuddsmat. For eksempel:

- **Frukt og bær:** rett før frukten ser uappetittlig ut, skjær den i mindre biter og fyll opp fruktboksen i fryseren. Nydelig i smoothie!
- **Er osten for tynn for ostepølsen?** Riv eller hakk den og legg i ostepølsboksen. Perfekt til lasagne, taco og grateng.
- **Fisk til overs etter middagen?** Skjær i biter og legg i fiskeboksen. Snart har du nok til en deilig fiskesuppe.
- **Ble ikke alle pølsene spist?** Skjær kjøttrester i biter og legg i kjøttboksen. Da har du til pai, suppe eller lapskaus.

Tørt brød på benken?

Brød er noe av det vi kaster mest av. Løsningen kan være enklere enn du tror. Bruk brødskjæreren i butikken eller skjær brødet i skiver hjemme. Frys brødet mens det fortsatt er ferskt. Du kan lage matpakke på frossent brød, som tiner til lunsj, eller få en nystekt-smak direkte fra brødristeren. Du kan også lage krutonger, arme riddere og bruschetta. Aldri mer tørt brød på benken!

Husk at det som ikke kan spises av bein, skrotter, skall og grut – alltid skal i grønn pose!

Nesten 80%
av brannene på
gjenvinningsanlegg
med kjent årsak
skyldes feilsorterte
batterier

Kilde: Norsk Industri

Er det så farlig å kaste batterier i restavfallet, da?

Svaret er et rungende JA! Det er virkelig så farlig at batterier kastes i restavfallsposen. Ett eneste lite batteri er nok til å skape en storbrann, og vi overdriver ikke.

Batterier som feilaktig kastes i restavfallet utgjør en brannrisiko – både i ditt eget hjem, i avfallsbeholderen, under transport og i ettersorteringsanlegget vårt. Hver eneste uke kan vi lese om branner i beholdere, renovasjonsbiler og i avfallsanlegg, forårsaket av feilkastede batterier rundt omkring i landet. Hittil i år har vi på ROAF opplevd seks branner og branntiløp i ettersorteringsanlegget vårt, i tillegg til to branner i renovasjonsbiler og tre i avfallsbrønner.

Gode rutiner og et velfungerende

industriern har bidratt til at ingen liv har gått tapt og at skadene på materiell har vært minimale. Men hvilken dag skjer det, hvilken dag opplever vi en storbrann også hos oss?

Vi gjorde nylig en test i ettersorteringsanlegget, og resultatet var skremmende: På 10 minutter hadde vi plukket ut ca. 60 batterier fra restavfallet, etter en time var vi oppe i nesten 400 batterier, og etter en hel dag talte vi omlag 3.000 batterier som var feilkastet i restavfallsposen! Det er mange potensielle brannbomber.

EKSPLOSIVE FLAMMER

Dersom batterier kortslutter oppstår det gjerne intense og eksplosive flammer.

Når de i tillegg havner i stort press blant tonnevis av brennbart avfall, betyr det altså ingenting om batteriet kommer fra en elektrisk drill, klokke, røykvarsler, el-sykkel eller badevekta di. Når batterier kortslutter betyr det null og niks at det «bare var et lite batteri». Flammer er flammer, og de gjør det de kan: Vokser seg større og større så lenge de har noe å nære seg

STOLER PÅ KOLLEGAENE: Tekie er maskinfører og prosessoperatør på ettersorteringsanlegget.

Seks branner hittil i år

Ettersorteringsanlegget til ROAF på Berger i Lillestrøm sorterer 40 tonn avfall i timen. Blant avfallet skjuler det seg brannbomber, ofte batterier folk har kastet. Opptil 15 000 feilsorterte batterier i uka. Hvert batteri kan få katastrofale følger.

Tekie er maskinfører og prosessoperatør ved ROAFs ettersorteringsanlegg (ESAR) på Skedsmokorset. Han er også en del av industrivernet, som består av 21 spesialtrente medarbeidere.

– Ett batteri i kverna er nok til å starte en brann. Det tenker kanskje ikke folk på hjemme.

Kjempeinnsats hele året

Bare i år har det vært seks branner og branntilløp på anlegget. Takket være brannslukningsapparater, robotslukker, sprinkleranlegg, en brannbil, samt industrivernet, som inkluderer ti røykdykkere, har ROAF fått kontroll før katastrofen inntreffer.

– Vi har flest branner i mottakshallen, der vi håndterer avfallet med hjullaster, forteller Tekie.

Den røffe håndteringen kan føre til at batterier kortslutter og antenner.

– Heldigvis ser vi branntilløpene raskt og får slukket dem.

Selv om det er flest småbatterier som havner i avfallet, kommer det stadig større batterier, fra for eksempel sykler, håndverktøy og sparkesykler.

– Vi har til og med fått inn bilbatterier blant restavfallet, sier Tekie.

Føler seg trygg på jobb

Tekie tror ikke at folk vil kildesortere så godt at samtlige batterier forsvinner fra restavfallet, likevel føler han seg trygg.

– Vi har både utstyr og opplæring, og ikke minst veldig flinke kollegaer, sier han og legger til:

– Men det er jo ingen grunn til å kaste batterier i restavfallet. Du kan levere batterier trygt i nesten alle dagligvarebutikker.

på. Og restavfall fra husholdningene er dessverre svært god næring for flammer.

Men det er ikke bare i avfallsanlegg og renovasjonsbiler batterier kan forårsake branner. Det er mulig du tror at batteriene dine er trygge der de ligger løst i roteskuffen din, men dersom det blir kontakt mellom polene på batteriet – lite eller stort – så har du starten på en potensiell katastrofe. Vi vil på det sterkeste råde deg til å teipe polene på alle brukte batterier, for det er alltid litt spenning igjen. Så brann-

tilløpene vi så altfor ofte opplever i anlegget vårt på grunn av feilkastede batterier, kan også oppstå hjemme hos deg, enten om de ligger i en skuff eller i restavfallsposen.

En nylig gjennomført brukerundersøkelse blant 1371 av våre innbyggere viste at 28 av dem hadde opplevd brann eller tilløp til brann hjemme hos seg selv på grunn av batterier. Så vær så snill, oppbevar og lever dine brukte batterier på korrekt måte.

Desember er høytid for brann. Vi tenner julelys, fyrer i peisen, lager ekstra mye mat og bakst, og bruker mye strøm og elektriske apparater. Det er koselig, men er du uforsiktig kan det fort føre til brannulykker. Og i en ekstra hektisk tid kan det være fort gjort at det «lille» batteriet havner i restavfallsposen. Vær forsiktige, ta hensyn og pass på hverandre.

Tusen takk for at du leverer inn dine brukte batterier på en trygg og miljøriktig måte, det kan redde liv!

Store krefter i lite batteri

Morten Thoresen, brigadeleder ved Nedre Romerike brann- og redningsvesen, forteller om dagens brannøvelse. Demonstrasjonen krever ti meters sikkerhetsavstand og en røykdykker i fullt utstyr. Vi skal se et batteri som kortslutter. Nettopp et slikt batteri du ville kastet i søpla, dersom du ikke visste bedre.

Men først tar vi en prat på kontoret, i støyen fra samband og stadige telefoner.

– Jeg tror ikke alle tenker på at batterier kan være farlige, sier Morten. Kaster du et batteri i søpla, og kanskje litt sølvfolie fra stekeovnen, så kan polene komme i kontakt og batteriet kortslutte. Da kan vi få både giftig gass og brann. Og søpla er ofte full av brennbart materiale.

Brigadelederen strekker seg mot et samband som knatrer i vinduskarmen og gir radioen til en passerende kollega.

Skummelt å lade

– Det verste er litium-ion-batterier. De oppfyller hele branntrekanten på egenhånd, som vil si tennkilde, brennbart materiale og oksygen. Størrelsen har ikke mye å si. Et stort batteri består bare av flere celler og brenner lengre, forteller Morten.

Det er ikke lett å anslå hvor mange

branner som begynner i et lite batteri, men Thoresen kan fortelle at rundt 60 prosent av brannene i Norge starter i det elektriske. Hvis brannvesenet kommer tidlig nok, er det gjerne én scene som gjentar seg, nemlig batterier som lader. For eksempel batterier til sykkel og sparkesykkel.

Hvordan unngå batteribrann

– Ved en batteribrann fjerner vi alltid batteriet fra huset. Kaster det ut på plenen for eksempel. Deretter slukker vi med vann. Det er best. Om mulig, kan vi også senke batteriet i et vannbad.

For å unngå batteribrann er det noen enkle regler vi kan følge, sier Morten og utdyper:

– Batterier oppbevarer vi helst tørt og kjølig i originalinnpakningen. Og kan man lade ute, skal man lade ute. Hvis man først lader inne, bør man være hjemme og lade i et rom med røykvarsler. Oppbrukte batterier skal

man pakke slik at de ikke kan kortslutte, for eksempel teipe over polene, og kaste i egen beholder eller levere på et godkjent mottak.

Konsekvensen av å sluntre unna

Men Thoresen vet at mange ikke følger rådene. Kanskje er det en blanding av lettvinhet og uvitenhet som gjør at batterier havner i restavfallet. Det er uansett problematisk, for brannfaren flyttes til avfallsanlegget.

– Vi har vært på mange utrykninger til ROAFs anlegg. Det skjer jevnlig. Men mannskapet der gjør en kjempejobb. De er alltid i gang med slukkearbeidet når vi ankommer.

Thoresen reiser seg. Nå skal vi se på batteribrann i praksis.

Så lite skal til ...

Et lite batteri fra en hånddrill på en plankebit, spiker og hammer. Og likevel: En brannbil rett ved siden av. Røykdykker i uniform, hansker, hjelm

ØVERST: Vann er best når man skal slukke en batteribrann, sier brigadeleder Thoresen.

NEDERST: Batterier kan brenne lenge, og det kan se ufarlig ut før en ny celle plutselig tar fyr.

og maske. Hele brannstasjonen har kommet ut for å se.

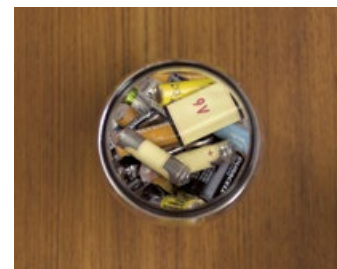
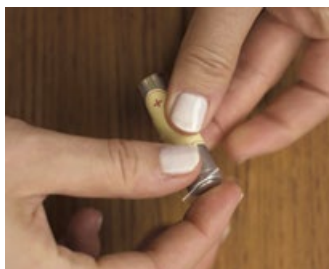
– Det er et gammelt batteri, som jeg tok fra dunken for farlig avfall. Kanskje det ikke er så mye futt i det, sier Thoresen unnskyldende.

Demonstrasjonen kan virke som et antiklimaks. Røykdykkeren tusler bort til batteriet og plasserer spikeren mot plastkappen. Han hever hammeren. Og slår.

Katastrofale følger

Batteriet eksploderer i røyk og gnister. Deretter flammer. Til neste celle tar fyr. Nytt røyk- og gnistregn, små brennende batterirester slynges opptil ti meter ut. Sikkerhetssonen viste seg å være riktig. Etter ti minutter brenner fortsatt batteriet. En ting er sikkert:

Dette er ikke noe du vil legge i restavfallet hjemme. Og du vil heller ikke utsette dem som håndterer avfallet ditt for den samme brannfaren.

Å gjøre rett er veldig lett

1. Teip polene på de brukte batteriene for å unngå brannfare (det er ofte restenergi igjen).
2. Oppbevar batteriene samlet, i et syltetøyglass, en isboks, et nett for farlig avfall eller lignende.
3. Ta med batteriene og lever gratis til butikken når du handler. Batterier kan også leveres til en gjenvinningsstasjon året rundt, eller til miljøbilen (vår og høst).

Batterier blir gjenvunnet!

Råstoff som hentes ut fra sorterte batterier er blant annet plast, bly, renset og behandlet syre, sink, kadmium, nikkel og kobolt. Noen av råstoffene er sjeldne og finnes bare i svært begrensede mengder. Mange av disse går inn i produksjonen av nye batterier, mens resterende råstoff kan bli til for eksempel hagemøbler, pigment i maling eller metallegeringer.

Slik sparer vi også naturen for utvinning av nye ressurser og klimagassutslipp.

ROAF tilbyr gratis nett til oppbevaring av batterier og småelektronikk, eller en større rød boks til de som ønsker det. Begge deler kan hentes gratis på våre gjenvinningsstasjoner, eller på servicetorget i din kommune.

1. mars 2023 innførte vi ROAFiD på alle våre gjenvinningsstasjoner

ROAFiD er et digitalt adgangsbrev som forteller oss at du er bosatt i en av våre eierkommuner. Hovedmålet med innføringen av ROAFiD er å bedre kunne skille mellom privathusholdninger og næringskunder, slik at det man betaler på gjenvinningsstasjonen er rettferdig og riktig. I tillegg ønsker vi på sikt å kunne tilby flere tjenester direkte i appen, som for eksempel visning av returpunkter og gjenvinningsstasjoner i kart, lenke til sortere.no, avviksmeldinger, skjemaer m.m.

Samtidig som ROAFiD, innførte vi også en helt ny prismodell. Den nye prismodellen gjør besøket hos oss både mer forutsigbart, mer effektivt, og ikke minst rimeligere for deg som innbygger i en av våre eierkommuner.

Sommeren 2023 passerte vi over 50 000 nedlastinger, noe vi er veldig fornøyd med. Dette bidrar til at det går raskere på gjenvinningsstasjonen, og at det er mindre uenighet rundt pris. Mange har også aktivert funksjonen «tømmekalender», en funksjon som gir deg push-varsel før vi kommer for å hente avfallet hjemme hos deg.

Har du ikke smarttelefon?

Det tilbys en reserveløsning i form av et kort, for de som ikke har mulighet til å benytte den digitale løsningen. Vi anbefaler likevel alle som har mulighet til å laste ned appen.

Ta kontakt med kundesenteret vårt dersom du har behov for fysisk kort.

Har du noen ønsker til appen?

Vi tar gjerne imot innspill på hva dere ønsker av funksjonalitet og videreutvikling i appen. Innspill kan sendes til kundesenter@roaf.no.

Tre grunner til å laste ned ROAFiD dersom du ikke allerede har gjort det:

1. Raskere besøk på gjenvinningsstasjonen, og fast brukerbetaling på 100,- for avfallstyper man må betale for, så lenge det er gjestående klipp. Alle får 12 klipp i året.
2. Få push-varsel før vi kommer og henter avfallet hjemme hos deg.
3. Appen vil få ny og forbedret funksjonalitet i fremtiden, noe som vil gjøre det enklere for deg å ha oversikt over renovasjons tilbudet vårt.

Last ned ROAFiD fra:

eller

ROAF Miljøskole i ny drakt

ROAF har inngått et samarbeid med Vitenparken Campus Ås, og i uke 42 åpnet vi et nytt og spennende undervisningsopplegg på ROAF Miljøskole.

Denne roboten er laget digitalt ved hjelp av AI, basert på ideer og instruksjoner fra elevene.

Undervisningen kombinerer både digitale og interaktive elementer.

Elevene får vite hvordan ettersorteringsanlegget vårt på Berger fungerer.

Miljøskolen er et populært og gratis tilbud til alle 4. klasser i våre eierkommuner på Nedre Romerike. ROAF tilbyr undervisning hver ukedag foruten i skoleferiene.

Vitenparken Campus Ås er et grønt opplevelses- og vitensenter som vektlegger temaene naturvitenskap, miljø og bærekraft i sine pedagogiske tilbud. Tilbudet vektlegger en eksperimenterende og utforskende stil, ved bruk av konkrete, lek og aktiv elevdeltakelse. Undervisningsopplegget er forankret i Lærplanverket – Kunnskapsløftet.

Det nye undervisningsopplegget kombinerer digitale og interaktive elementer med generell underholdning, for å heve og forsterke læringseffekten. Digitale spill, fysiske installasjoner og interaktiv film skaper informative og visuelt imponerende historier, formidlet på en tilgjengelig og engasjerende måte.

Målet er å inspirere til handling og oppmuntre elevene til å ta aktive skritt for å bidra til en bedre og mer bærekraftig fremtid. Gjennom problemløsning, kritisk tenking, samarbeid, kommunikasjon, kreativitet, lek og moro, ønsker vi å gi elevene en forståelse for viktigheten av arbeidet ved ROAF, og hvordan de selv kan være en del av løsningen.

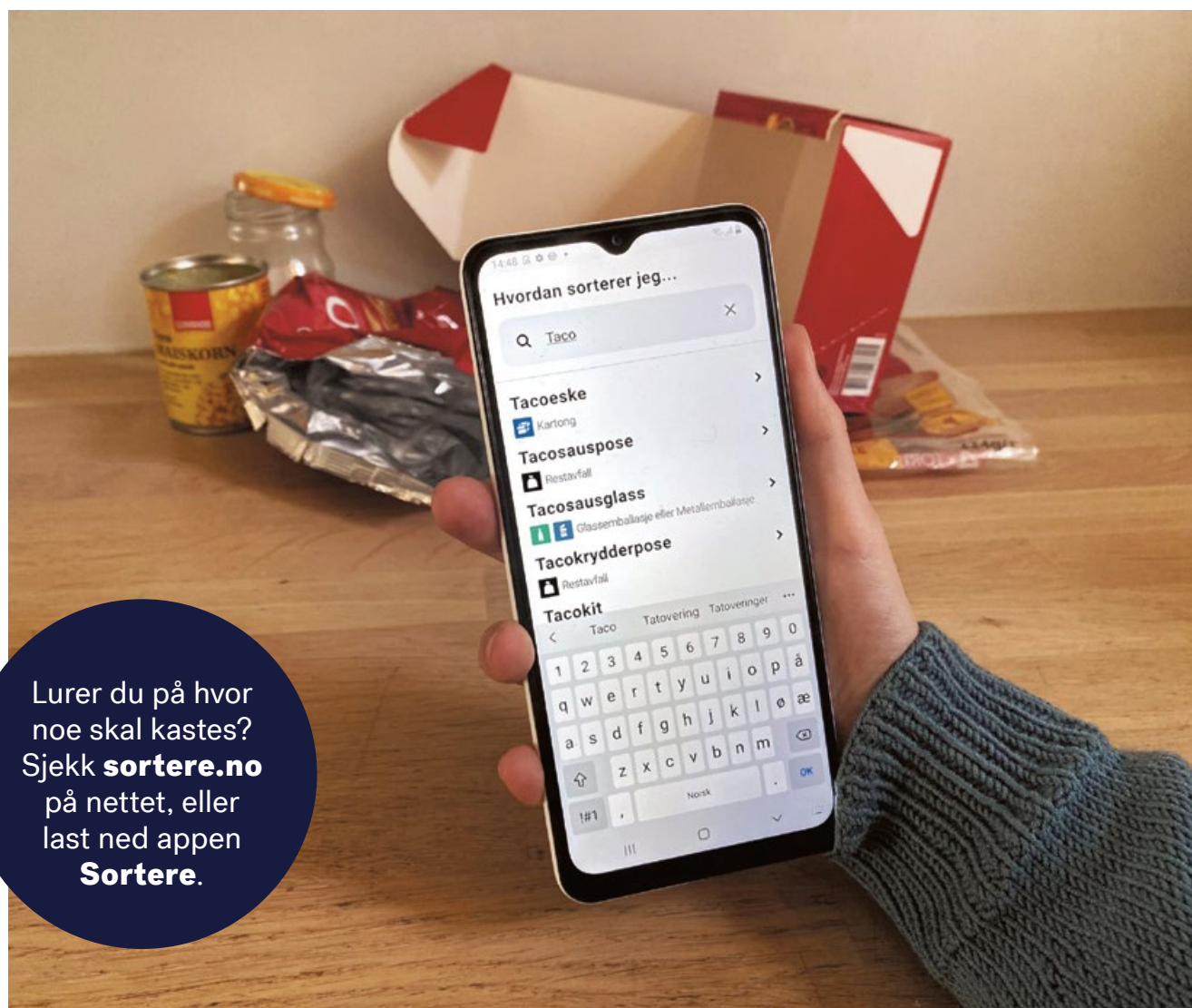
Elevene vil også få innblikk i alt det spennende som foregår i ROAF Miljøpark, og hva vi gjør for å beholde avfallet i kretsløpet så lenge som mulig.

ROAF Miljøskole har alltid vært et populært tilbud, og gjennom et skoleår har vi besøk av om lag 3.000 elever på 4. trinn, fordelt på 53–56 ulike skoler.

Nå håper vi at Nye ROAF Miljøskole i enda større grad vil øke forståelsen for at det nytter å engasjere seg, og at avfallshåndteringen spiller en viktig rolle i det grønne skiftet.

Mange skoler og klasser har allerede deltatt eller meldt seg på, men det er plass til flere. Så lærere på 4. trinn oppfordres til å gå inn på roaf.no og melde på sin klasse, til en morsom, lærerik og annerledes dag hos oss på ROAF.

Lurer du på hvor
noe skal kastes?
Sjekk **sortere.no**
på nettet, eller
last ned appen
Sortere.

Kildesortering

– hva skal egentlig kastes hvor?

Vi skjønner at det ikke alltid er like lett å vite hva som er hva, og hvor ulikt avfall skal kastes eller leveres. Vi bestreber oss hele tiden på å gjøre det så enkelt som mulig for våre innbyggere å gjøre rett, men alt er dessverre ikke like intuitivt.

Mange av produktene du kjøper i butikken er merket med hvor emballasjen skal kastes når den er tom, i henhold til den nasjonale merkeordningen. Er det for dårlig merking eller du er usikker på hvor noe skal, anbefaler vi at du sjekker på sortere.no og velger din kommune der.

Feilsortering kan medføre at vi ikke tømmer avfallet ditt, noe vi selvsagt ønsker å unngå.

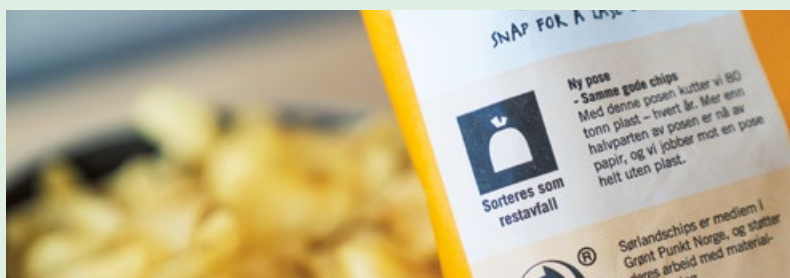
Her finner du en enkel kildesorteringsguide, som forhåpentligvis vil gjøre den viktige kildesorteringsjobben litt enklere!

Matavfall:

Alt matavfall skal i grønn pose – husk dobbel knute! Den grønne posen med matavfall kastes i egen beholder (for de som har), eller i beholder for mat- og restavfall inkl. plastemballasje. Korrekt sortert matavfall blir til miljøvennlig biogass og biogjødsel.

- Skrell fra frukt og grønnsaker
- Skrotter og steiner (epler, pærer, avocado, plommer etc.)
- Skall (egg, reker, nøtter etc.)
- Bein (kjøtt og fisk)
- Teposer
- Kaffegrut m/ filter
- Matfett/olje (vent til det stivner og skrap ut i grønn pose, evt. bruk dobbel pose med litt tørkepapir i bunn hvis det er flytende). Større mengder leveres til gjenvinningsstasjonen på Berger
- Tilgriset tørkepapir og servietter
- .. og matrester generelt ..

Restavfall inkludert plastemballasje:

På Nedre Romerike sorterer vi plasten for deg! Derfor kan du kaste plast sammen med vanlig restavfall i en vanlig bærepose (helst avfallspose på rull i lys/hvit farge). Tørk gjerne av matavfall fra plastemballasjen, eller skyll den i kaldt vann. Plasten sorteres automatisk fra resten i fabrikken vår og går til materialgjenvinning, mens øvrig restavfall går til forbrenning. Det er derfor svært viktig at avfallstyper som kan gjenvinnes ikke kastes i restavfallet!

Avfallsposen skal knytes med dobbel knute før du kaster den i restavfallsbeholderen ute.

Typisk restavfall (kun det lille som er igjen etter at alt annet er sortert):

- Poser med hundebæsj
- Plastemballasje (sorteres automatisk fra restavfallet i ettersorteringsanlegget)
- Kattesand
- Avskårne blomster (inneholder rester av sprøytemidler)
- Bleier/bind/tamponger
- Snus og sneiper
- Støvsugerposer
- Avkjølt aske

Hentes
av ROAF

Papp, papir og kartong:

Alt av papp, papir og kartong må være rent og tørt, og skal kastes løst i egen beholder for papir. Papiret blir til nytt papir og bølgepapp når det kastes riktig.

- Aviser
- Reklame
- Ukeblader, tidsskrifter, magasiner, bøker (om de ikke kan gis bort til noen)
- Melk-, juicekartonger (husk navn og nummer til returkartonglotteriet)
- Tomme tørkepapir- og dopapirruller
- Konvolutter, prislapper etc.
- Pizza- frokostblanding kartong
- Esker og kartonger fra bestillinger via nett

Glass- og metallemballasje:

All emballasje av glass og metall skal leveres til et returpunkt (med unntak av Aurskog-Høland som har egen beholder). Glass og metall kan gjenvinnes i det uendelige når det havner på rett sted, og blir til nye glass- og metallprodukter. Oversikt over våre returpunkter finner du på roaf.no.

- Aluminiumsfolie, aluminiumsfat
- Glassflasker uten pant
- Syltetøyglass, glass til rødbeter/sylteagurk etc.
- Hermetikkbokser
- Metallkorker
- Metalltuber, kaviar/tubeost etc.
- Telysholdere av metall

Bringes av deg til et returpunkt, eller til en gjenvinningsstasjon

Tekstiler / klær / sko:

Selv slitte klær og tekstiler skal samles inn og leveres til gjenvinning. Ødelagte klær og tekstiler brukes til alt fra fyllmasser i veier, til nett til frukt og fyll i ulike produkter. Brukbare tekstiler selges videre og brukes av andre. Klær og tekstiler skal ikke kastes i restavfallet, men leveres til et returpunkt, for eksempel UFF eller Kirkens Bymisjon, eller til en av våre gjenvinningsstasjoner.

Tekstilene må være tørre og rene.

- Klær (også det som er hullede eller slitt)
- Sko, vesker, belter
- Håndklær, gardiner, sengetøy etc.

Hvorfor er det så viktig å sortere riktig?

Kildesortering er et godt og enkelt miljøtiltak som alle kan gjøre. Ved å kildesortere tar vi vare på ressursene i avfallet, og sikrer at avfallet blir håndtert på en forsvarlig måte.

For å skaffe materialer til å lage alle produktene som ender som avfall, bruker vi stadig mer naturressurser. Forbruket av drivstoff og energi øker også i forbindelse med transport og produksjon av disse varene. Dessuten fører det til stadig økte utslipp av farlige stoffer og drivhusgasser.

Det aller viktigste vi kan gjøre for å spare miljøet, er å hindre at avfall oppstår. Det gjør vi ved å la være å kjøpe ting vi egentlig ikke trenger, eller som blir fort ødelagt. Ved å reparere fremfor å kjøpe nytt og velge porselen/glass man allerede har, fremfor engangsartikler.

Avfall som kildesorteres kan materialgjenvinnes og brukes som råstoff i produksjon av nye produkter. Da begrenser vi uttaket av naturressurser og bruker mindre energi. Avfall er rett og slett fremtidens råvarer – når det havner på rett sted.

Så din innsats er så mye viktigere enn du kanskje tror. Tusen takk for at du kildesorterer og tar ansvar for avfallet du produserer på en trygg og miljøriktig måte.

Vil du vite mer om hva avfallet du kildesorterer blir til? Det kan du lese mer om på vår hjemmeside, roaf.no.

Husk at du alltid kan sjekke sortere.no hvis du er usikker på hvor noe skal kastes, eller du kan ta kontakt med oss – vi hjelper deg gjerne.

Bringes av
deg til en
gjenvinnings-
stasjon

Farlig avfall:

Slikt avfall inneholder miljøfarlige stoffer som kan føre til alvorlig forurensning og skader på mennesker, dyr og miljø, i tillegg til at det kan være brannfarlig hvis det kastes i restavfallet. Det er derfor viktig at farlig avfall sorteres for seg, og leveres til en gjenvinningsstasjon, til miljøbilen (vår og høst), eller tilbake til butikk som selger tilsvarende vare.

- Batterier (mobilbatterier, bilbatteri (ikke fra elbil), el-sykkelbatterier, knappcellebatterier, AA og 9v batterier, o.l.)
- Spraybokser med drivgass (hårspray, deodorantspray, barberskum, myggspray og byggsaum).
- Maling, lakk og lim (beis, sparkel, fugemasse o.l.)
- Rengjøringsmidler (klor, salmiakk, møbelpolish, sølvpudd o.l.)
- Brannslukningsapparater (med rester eller utgått på dato).
- Bilprodukter (polish, olje, oljefilter, batterisyre, frostvæske o.l.)
- Plantevernmidler (ugressmidler, maurkverk, rottegift, o.l.)
- Løsemidler (tynner, rødsprit, tennvæske, neglelakkfjerner o.l.)
- Asbest (pakkes i to lag med plast, og begge lag teipes, før det leveres på gjenvinningsstasjonen – kun Berger og Aurskog-Høland).
- Vinduer (kun isolerglassvinduer produsert 1965–1990. Kan kun leveres på Berger og Aurskog-Høland).

EE-avfall:

Elektriske og elektroniske produkter, alt som går på strøm eller batteri. Dette må skilles ut fordi det kan være brannfarlig, men også fordi det er viktige ressurser som brukes om igjen i nye produkter. Slikt avfall skal leveres til en gjenvinningsstasjon, eller tilbake til forhandler som selger tilsvarende vare. Småelektronikk kan også leveres til miljøbilen (vår og høst).

- Lyspærer og lysstoffrør
- Elektriske leker, leker med lyd og lys, musikalske kort, blinkesko etc.
- Mobiltelefoner
- Barbermaskiner, hårføner etc.
- Klokker, radioer
- Vannkokere, brødrister etc.
- Lamper, varmeovner etc.
- Datautstyr
- Ledninger
- Brune- og hvitevarer

Ombruksartikler:

Noen ganger har man gjenstander man ikke bruker eller trenger lenger. Dette kan likevel være fullt brukbare ting, som noen andre kan ha nytte av. Slike gjenstander kan man levere til en gjenvinningsstasjon (ombrukscontainer), eller det kan selges eller gis bort på for eksempel finn.no.

- Hele og fine møbler
- Interiørtikler
- Leker
- Sykler, ski, akebrett etc.
- Glass og servise

Hageavfall:

Hageavfall skal leveres på gjenvinningsstasjonen. Det skal ikke kastes i restavfallsbeholderen. I Lørenskog, Rælingen og Lillestrøm henter vi i tillegg hageavfall på utvalgte stoppesteder vår og høst. Se info på roaf.no. Av hageavfallet lager ROAF næringsrik kompost- og plantejord, som vi selger rimelig tilbake til våre kunder.

- Gress og løv
- Kvist og greiner
- Ugress
- Planter og blomster (uten potte)
- Juletrær

Grovavfall (store og tunge gjenstander):

store og tunge gjenstander og annet som ikke hører hjemme i restavfallet, må bringes til en gjenvinningsstasjon. Husk å forhåndssortere avfallet hjemme, enten i gjennomsiktede avfallssekker (én avfallstype per sekk), eller løst (og godt sikret) på bil/henger.

- Jern og metall
- Stekepanner, kjeler etc.
- Hardplast (f.eks. hagemøbler)
- Ødelagte møbler
- Isopor
- Bygg-, oppussings- og rivningsavfall
- Madrasser
- Porselen/keramikk
- Trevirke (vurder om det kan settes i ombrukscontaineren)
- Fyllmasser (betong, stein, grus, leca, takstein, jordmasser, vegg- og gulvfliser)

Alle omtalte avfallstyper er gratis å levere, med unntak av grovavfall som koster 100,- per besøk, inntil 6 m³.

O'jul med din glede ...

Førjulstiden er en gledelig tid for mange, med baking, matlaging, ønskelister, gaveinnkjøp, julekalendere, juleverksted, lyssetting av hus og hage, og ikke minst, tid med nære og kjære. Både førjulstiden og juledagene medfører ofte ekstra mye avfall, også avfall vi ikke produserer ellers i året. Da er det viktig å være nøye med sorteringen, selv i en hektisk tid.

Sånn skal typisk juleavfall sorteres:

Julebelysning og elektronikk

→ Elektrisk og elektronisk avfall

Ødelagt julebelysning og alt av elektronikk skal leveres til en gjenvinningsstasjon eller tilbake til butikk.

Snø-/glitterspray og andre spraybokser

→ Farlig avfall

Leveres som farlig avfall til en gjenvinningsstasjon eller til Miljøbilen (vår og høst).

Klementiner (og matavfall generelt)

→ Matavfall

Råtne klementiner er matavfall og skal i grønn pose. Hvert år får vi inn mengder av uspiste klementiner i anlegget vårt, så kjøp gjerne litt færre av gangen, så de blir spist og ikke kastet.

Ribbefett/smult

→ Matavfall

Tørk av tallerkener, kjeler og stekepanner med tørkepapir – og kast det i den grønne posen. Dette gjelder ribbefett og sauser av alle slag. Er det mye fett venter du til det har stivnet. Noe fett stivner ikke, bruk da tørkepapir i bunnen av den grønne posen, evt flere grønne poser utenpå hverandre. Større mengder flytende fett kan leveres på vår gjenvinningsstasjon i Lillestrøm, avd. Berger. Husk at mat og fett aldri skal i vasken/toalettet!

Batterier

→ Farlig avfall

I julen bruker man ofte ekstra mye batterier. Når batteriet er tomt, husk å tape polene under oppbevaring, før du leverer de tilbake til butikk eller til en gjenvinningsstasjon. Det er veldig viktig at batterier ikke kastes i restavfallet, da det er både brannfarlig og miljøskadelig.

Stearinlys

→ Restavfall eller gjenvinningsstasjon

Stumper av stearinlys kan kastes i restavfallet, eller aller helst leveres til en gjenvinningsstasjon. Vi gir de videre til Tyrilys for gjenvinning.

Glanset gavepapir og gavebånd

→ Restavfall

Glanset gavepapir og bånd kan ikke gjenvinnes, og skal derfor kastes i restavfallet. Bruk gjerne gråpapir eller avisapir isteden, mye mer miljøvennlig og minst like dekorativt. Det kan også kastes i papirbeholderen.

Juletre

→ Gjenvinningsstasjon

Leveres til en gjenvinningsstasjon.

Ved- og juletrenett

→ Gjenvinningsstasjon

Slike nett skaper store problemer i vårt ettersorteringsanlegg. Leveres til en gjenvinningsstasjon, eller klipp opp i mindre biter før det kastes i restavfallet.

Flasker og bokser

→ Glass- og metallemballasje

Det som ikke kan pantes skal skylles og leveres til et returpunkt for glass- og metallemballasje.

Takk for at du kildesorterer og riktig god jul!

Gjør julekalenderen og julegavene mer miljøvennlige!

Julekalendere fylles gjerne med gjenstander, og skaper ofte en del avfall. Heldigvis finnes det mange både miljøvennlige og hyggelige alternativer.

Hva med en kalender med forskjellige aktiviteter hver dag, eller en kombinasjon av noe barna trenger og opplevelser. Gjerne noe dere kan gjøre sammen. Her er det bare fantasien som setter grenser, og det ligger mange tips på nettet for inspirasjon.

Å tenke utenfor boksen når man planlegger julegaver er også smart. Å gi bort et restaurantbesøk, en kinotur, en husvask eller en hudpleietime, er både mer miljøvennlig og minst like fint å få som en ny genser. Man kan også gjøre gode bruktkupp på Finn, Tise eller hos en brukthandler.

Ofte overfylt papirbeholder?

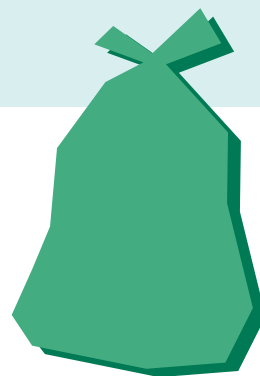
Dersom man har behov for større beholder til papp, papir og kartong, kan dette bestilles hos ROAF, og medfører ingen økning i renovasjonsgebyret. Større mengder papp kan også leveres gratis på en av våre gjenvinningsstasjoner.

Stort selskap og mye avfall?

I forbindelse med jul, selskaper og andre høytider oppstår det noen ganger ekstra mye avfall. Da kan man kjøpe en **ekstrasekk** (eller flere) til restavfallsposer på utvalgte utsalgssteder (se roaf.no). Husk at det kun er restavfallsposer som kan kastes i ekstrasekken, ikke matavfallsposer eller grovavfall. Ekstrasekken settes ved siden av beholder på tømmedag og tas med av renovatør.

Dersom man har permanent behov for større restavfallsbeholder kan dette bestilles hos kommunen man bor i. Merk at det vil medføre en økning i årlig renovasjonsgebyr.

For de aller fleste vil ikke plassen i beholderne by på problemer, så lenge man er flink til å kildesortere alt avfallet riktig og komprimere plastemballasjen godt.

Januar-kampanje: Gratis levering!

I hele januar kan du kaste et lass med avfall GRATIS når du leverer juletreet ditt på en av våre gjenvinningsstasjoner. (Gjelder ikke for leveranse av fyllmasser og byggavfall). Av juletrær og annet hageavfall lager vi næringsrik kompost- og plantejord, som du kan kjøpe til rimelig pris når våren nærmer seg.

Du kan også levere to gjennomslittige avfallssekker med glanset gavepapir, gavebånd og ved- og juletrenett, gratis i hele januar. Velkommen til en av våre gjenvinningsstasjoner.

Takk for at du møter våre renovatører og kundeveiledere med vennlighet, og for at du imøtekommer deres veiledning og instruksjoner på en god måte.

Tusen takk for at du hjelper våre renovatører

Våre dyktige renovatører tømmer opp til 600 beholdere på hver rute, og det siste de ønsker er å la en beholder bli stående utømt. Noen ganger er det likevel uunngåelig av ulike årsaker. Det kan være ufremkommelig på grunn av feilparkerte biler, trær/hekker/ledninger i veien, eller manglende brøyting/strøing. Feilsortering kan også være en årsak til at beholderen ikke blir tømt.

Å være renovatør er et fysisk krevende yrke, og vi ønsker å legge til rette slik at våre sjåfører får en så trygg og sikker arbeidshverdag som mulig. Særlig vinteren byr på utfordringer, og vi ser alt for ofte stygge fall og bruddskader som følge av manglende måking/strøing rundt og foran avfallsbeholderne. Å måtte dra tunge beholdere over høye brøytekanter skal vi heller ikke utsette våre renovatører for. Vi har dessverre også registrert

flere belastningsskader fordi mange beholdere står feil vei på tømmedag. Vi ber derfor innstendig om at beholderne plasseres med håndtaket ut.

Vi sørger selvfølgelig for alt av sikkerhetsutstyr til biler og ansatte, men vi trenger også litt bistand fra dere – våre innbyggere. Så tusen takk for at dere hjelper våre renovatører, og legger til rette slik at de får tømt beholderne trygt

For å være sikker på at du skal få tømt dine avfallsbeholdere til riktig tid må du sørge for å:

- ... måke og strø rundt og foran avfallsbeholdere / containere / brønner.
- ... fjerne snø og is fra topplokk på avfallsbeholdere / containere / brønner.
- ... tenke på at en stor renovasjonsbil skal frem hvis du parkerer bilen i gaten.
- ... trille frem beholderen hvis den står lenger enn 5 meter fra der renovasjonsbil henter.
- ... kildesortere alt avfallet ditt riktig (se roaf.no for sorteringsguide).
- ... kaste avfallet i riktig beholder ute, og sørge for at avfall som skal sorteres andre steder fraktes til en gjenvinningsstasjon eller et returpunkt.
- ... sette beholderen med håndtaket ut på tømmedag.

og til riktig tid. Dersom det blir forsinkelser på enkelte ruter grunnet vær og kjøreforhold, vil vi informere om dette på roaf.no. Du kan også holde deg oppdatert på facebook.com/roaf.no.

På vegne av alle våre renovatører, tusen takk for hjelpen.

Endrede dager for henting av avfall i julen

Kjære innbygger!

I juleukene er det helligdager hvor vi ikke kan hente avfall. Det betyr at mange av våre innbyggere får endrede hentetider enten i forkant, i romjulen eller i forbindelse med nyttår. Sjekk roaf.no, eller enda enklere, bruk ROAFiD-appen, for å se når vi henter avfall på din adresse. De som har aktivert push-varsel i ROAFiD-appen får en påminnelse ved endrede hentetider på tidspunktet de selv har definert.

Alle vil få hentet avfallet sitt også i julen, men hentetidspunkter vil kunne avvike fra det normale, og vil for mange husstander skje på alternative dager.

Vi ber derfor alle våre kunder om å la avfallsbeholderne stå fremme til vi har vært og tømt dem.

Etter nyttår er vi tilbake til vanlige dager for tømning. På roaf.no og i ROAFiD-appen er det alltid oppdaterte tømmetidspunkter.

Vi vil bestrebe oss på at avfallsinnhentingene skal foregå så effektivt som mulig, også i julen, og takker for at dere legger til rette i forhold til brøyting/strøing/fremkommelighet og setter beholder med håndtaket ut på tømmedag, slik at våre renovatører skal få hentet hos alle.

Åpningstider på våre gjenvinningsstasjoner i julen

AURSKOG-HØLAND:

27.-29. desember: kl. 07.00-13.00

BERGER:

27.-28. desember: kl. 07.00-15.00

29. desember: kl. 07.00-14.00

30. desember: kl. 09.00-15.00

ENEBAKK:

28. desember: kl. 13.00-19.00

NITTEDAL:

29. desember: kl. 10.00-15.00

FETSUND, SØRUMSAND OG GJERDRUM:

Stengt alle dager.

Det er ordinære åpningstider på alle gjenvinningsstasjoner fra og med tirsdag 2. januar 2024.

Med ønske om en fredfull jul og et riktig godt nytt år fra alle oss i ROAF.

BLI MED I POSELOTTERIET

VINN GAVEKORT PÅ DAGLIGVARER PÅ OPPTIL 10.000 KRONER

Skriv navn og nummer på den grønne matavfallsposen. Ta et bilde av den fylte posen og send til poselotteriet@roaf.no før du kaster den som vanlig. Hver måned trekker vi en heldig vinner av et gavekort på 5.000 kroner. Vi har i tillegg ekstratrekninger i løpet av året hvor premien er gavekort på hele 10.000 kroner.

ROAF
Romerike Avfallsforedling